

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Obdo/31/2020  
Identifikačné číslo spisu: 5115213112  
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2021  
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5115213112.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: JUDr. Jaroslav Jakubčo, PhD., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 46 164 928, správca konkurznej podstaty úpadcu: STAVOUNIVERZÁL, s.r.o., Cesta do Rudiny 2262, 024 01 Kysucké Nové Mesto, IČO: 36 380 458, zastúpeného JUDr. Danielom Janšom, advokátom, Horné Záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 304 253, proti žalovanému: DOPRAVA A SLUŽBY K & T, spol. s r.o., Horelica 13, 022 01 Čadca, IČO: 36 008 184, zastúpenému Advokátska kancelária VARMUS s.r.o., Palárikova 83, 022 01 Čadca, IČO: 36 863 203, o určenie neúčinnosti právnych úkonov, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoKR/31/2018-195 zo dňa 26. septembra 2019, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 5Cbi/21/2015-153 zo dňa 18. apríla 2018 žalobu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania.

1.2 Z hľadiska právneho posúdenia veci súd prvej inštancie poukázal na § 57 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom od 01.01.2012 (ďalej „ZKR“), § 59 ods. 1, 2, 3, 4 ZKR, § 62 ods. 1, 5 ZKR, Čl. VIII. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C. s. p.“).

1.3 Súd prvej inštancie uviedol, že v posudzovanom prípade sa žalobca domáhal vyslovenia neúčinnosti právnych úkonov voči veriteľom úpadcu STAVOUNIVERZÁL, s.r.o. „v konkurze“ vedenom na majetok úpadcu na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 3K/1/2014, a to Kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi úpadcom ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim zo dňa 30.11.2013 a Dohody o vzájomnom zápočte

uzatvorenej medzi úpadcom a žalovaným dňa 30.11.2013. Kúpnej zmluve a dohode o vzájomnom zápočte žalobca odporoval ako zvýhodňujúcemu právnomu úkonu vykonanému v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom podľa § 59 ZKR s odkazom na § 57 ods. 4 ZKR. Samotné skutkové okolnosti spriaznenosti subjektov úpadcu a žalovaného však žalobca v podanej žalobe nešpecifikoval. Súd prvej inštancie preto uviedol, že podľa všetkého mal žalobca na mysli skutočnosť, že žalovaný v čase uskutočnenia odporovaných právnych úkonov bol štatutárnym orgánom úpadcu, pričom daná skutočnosť zakladá spriaznenosť úpadcu a žalovaného v zmysle § 9 ods. 1 písm. a) ZKR. Dodal však, že aj skutkové okolnosti spriaznenosti osôb v zmysle § 9 ZKR sú súčasťou povinnosti tvrdenia žalobcu a súd nie je povinný ich sám vyhľadávať v listinných dôkazných prostriedkoch predložených žalobcom, resp. verejne dostupných registroch.

1.4 Súd prvej inštancie konštatoval, že žaloba bola v prejednávanej veci podaná aktívne legitimovaným subjektom, kedy aktívna legitimácia správcu úpadcu vyplýva z § 57 ods. 1 v spojení s § 62 ods. 5 ZKR. Pasívna legitimácia žalovaného, ktorý s úpadcom odporovateľné právne úkony dohodol, vyplýva z § 62 ods. 1 ZKR. Zároveň súd konštatoval, že pre uplatnenie práva odporovať sporným právnym úkonom bola zachovaná prekluzívna lehota jedného roka od vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu v zmysle § 57 ods. 2 ZKR.

1.5 K všeobecným predpokladom odporovateľnosti právnych úkonov v konkurze súd prvej inštancie uviedol, že vyplývajú z § 57 ZKR bez ohľadu na to, ktorá skutková podstata odporovacieho práva je zo strany správcu úpadcu uplatnená. Správca úpadcu v postavení žalobcu je vo vzťahu k naplneniu všeobecných predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov vždy nositeľom tak povinnosti tvrdenia, ako aj dôkaznej povinnosti. Základnou hmotnoprávnou podmienkou odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 58 a § 59 ZKR, ako aj podľa ostatných skutkových podstát odporovateľnosti je v zmysle § 57 ods. 1 ZKR preukázanie existencie právneho úkonu dlžníka týkajúceho sa jeho majetku a zároveň preukázanie ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého veriteľa dlžníka podľa § 57 ods. 4 ZKR. Na uvedenom závere nemení nič ani tá skutočnosť, pokiaľ správca odporuje právnomu úkonu urobenému v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, nakoľko v tomto prípade sa v zmysle § 58 ods. 2 ZKR, resp. § 59 ods. 3 ZKR predpokladá úpadok dlžníka v čase urobenia právneho úkonu, pokiaľ sa nepreukáže opak; v žiadnom z uvedených prípadov sa však nepredpokladá ukrátenie ako základný predpoklad odporovateľnosti podľa § 57 ods. 4 ZKR, ktoré je v každom prípade povinný tvrdiť a preukazovať v konaní žalobca. Z § 57 ZKR pritom vyplýva, že správca je oprávnený podať odporovaciu žalobu za splnenia podmienok, ktoré je zároveň povinný v konaní o uplatnenom odporovacom práve aj preukázať v čase, keď dlžník urobil napadnutý právny úkon, resp. kedy tento právny úkon nadobudol účinnosť, ukrátil ktorúkoľvek, čo aj len jednu riadne prihlásenú pohľadávku veriteľa, ktorá existovala v čase, t. j. vznikla, nemusela však byť splatná, keď bol právny úkon dlžníka urobený, resp. keď nadobudol účinnosť. Zároveň platí, že pokiaľ si veritelia, ktorí mali pohľadávky v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu, tieto pohľadávky v konkurze riadne neprihlásili, nemá správca aktívnu vecnú legitimáciu, nakoľko správca v konaní o odporovacej žalobe má len tú vecnú legitimáciu, ktorá na neho prechádza z veriteľa prihlásenej pohľadávky.

1.6 Súd prvej inštancie konštatoval, že v prejednávanej veci žalobca náležite nesplnil povinnosť tvrdenia a nadväzne ani neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k naplneniu všeobecných predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 57 ZKR. Pokiaľ ide o preukázanie existencie právneho úkonu týkajúceho sa majetku dlžníka v zmysle § 57 ods. 1 ZKR, žalobca v konaní predložil písomný vzájomný zápočet pohľadávok a záväzkov medzi úpadcom a žalovaným zo dňa 30.11.2013, voči obsahu ktorého žalovaný v konaní nenamietal a neoznačil uvedený listinný doklad za sporný. Zo strany žalobcu nebola v konaní náležite splnená ani povinnosť tvrdenia a nadväzne ani nedošlo k uneseniu dôkazného bremena vo vzťahu k naplneniu ďalšieho všeobecného predpokladu odporovateľnosti právneho úkonu, a to k ukráteniu uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka v zmysle § 57 ods. 4 ZKR. Žalobca vo svojom vyjadrení poukázal na prihlášky veriteľov, týmto však preukazoval úpadok dlžníka.

1.7 V rámci rozhodujúcich skutočností vo vzťahu k uplatnenému nároku, tvrdenia žalobcu nesmerovali ani k preukázaniu tej skutočnosti, že v dôsledku uzatvorenia kúpnej zmluvy a dohody o vzájomnom

zápočte medzi úpadcom a žalovaným došlo k takému zmenšeniu majetku úpadcu, že pohľadávky iných veriteľov, ktoré existovali v čase účinnosti odporovaných právnych úkonov, a ktoré boli zároveň prihlásené v konkurze na majetok úpadcu, nemohli byť z majetku úpadcu v uvedenom čase uspokojené. V rámci skutkových tvrdení, odôvodňujúcich naplnenie podmienky ukrátenia, žalobca poukazoval na to, že po uzatvorení kúpnej zmluvy a dohody o vzájomnom zápočte ostal úpadcovi len hnutelný majetok v hodnote 80.603,61 Eur (24.621,65 Eur + 55.981,96 Eur), ktorý bol následne predmetom dvoch odporovaných kúpnych zmlúv a ťažko speňažiteľný majetok zaradený do súpisu konkurznej podstaty, ktorý nestačí na úplné uspokojenie prihlásených pohľadávok. Poukazoval na zoznam majetku úpadcu a zistenia správcu o skutočnej hodnote tohto majetku, v súvislosti s čím poukázal na to, že reálna hodnota majetku podliehajúceho konkurzu predstavuje 111.775,70 Eur, suma prihlásených pohľadávok 923.247,50 Eur a suma zistených pohľadávok 551.530,91 Eur. Ukrátenie vnímal žalobca v tej rovine, že po uzatvorení kúpnej zmluvy a dohody o vzájomnom zápočte ostal úpadcovi majetok, ktorý nepostačuje na úplné uspokojenie prihlásených pohľadávok konkurzných veriteľov. Súd však uviedol, že otázku ukrátenia podľa § 57 ods. 4 ZKR nemožno posudzovať vo väzbe výlučne na rozsah uspokojenia prihlásených pohľadávok veriteľov v konkurze z majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu, ale je potrebné ju posudzovať vo väzbe na konkrétne majetkové pomery úpadcu v čase uskutočnenia, resp. účinnosti odporovaných právnych úkonov.

1.8 Na základe uvedeného tak súd prvej inštancie skonštatoval, že zo skutkových tvrdení žalobcu a ním predložených dôkazov nevyplývajú skutočnosti ozrejmujúce stav majetku úpadcu v čase účinnosti odporovaných právnych úkonov, a následne po uskutočnení odporovaných právnych úkonov z hľadiska ich dopadu na majetkové pomery úpadcu v čase ich uskutočnenia a na možnosť uspokojenia pohľadávok veriteľov úpadcu, ktoré existovali v čase uskutočnenia týchto právnych úkonov, a ktoré zároveň boli prihlásené v konkurze na majetok úpadcu. Je pritom súčasťou povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti žalobcu v konaní o odporovacej žalobe tvrdiť a preukázať, že práve v dôsledku odporovaných právnych úkonov na majetok dlžníka k momentu ich účinnosti sa majetok zmenšil takým spôsobom, že už nestačil na úplné uspokojenie v danom čase existujúcich pohľadávok veriteľov, ktorí si zároveň svoje pohľadávky následne prihlásili v konkurze na majetok úpadcu. Ukrátenie podľa § 57 ods. 4 ZKR nemožno ustáliť len na základe porovnania hodnoty majetku podliehajúceho konkurzu a výšky prihlásených, resp. zistených pohľadávok veriteľov v konkurze. Súd tak vzhľadom na nepreukázanie všeobecných predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 57 ZKR žalobu v celom rozsahu zamietol, z ktorého dôvodu ďalej nepovažoval za potrebné zaoberať sa otázkou naplnenia ďalších predpokladov odporovateľnosti v zmysle uplatneného odporovacieho práva podľa § 59 ZKR. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 C. s. p..

2. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalobcu vo väzbe k záverom vyjadreným v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že ani jeden z odvolacích dôvodov nebol relevantný, a preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na jeho skutkové a právne závery odkázal, pretože nebolo preukázané, že by okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ani že by vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd uviedol, že pri posudzovaní napadnutého rozsudku v rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov žalobcu vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorým bol viazaný, keď nebolo preukázané ani zistené, že by malo byť dokazovanie zopakované alebo doplnené. K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci uviedol, že k tejto situácii v predmetnej sporovej právnej veci nedošlo, keďže na zistený skutkový stav boli súdom prvej inštancie aplikované rozhodné zákonné ustanovenia ZKR, uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré boli aj správnym spôsobom interpretované.

2.1 Odvolací súd vo všeobecnosti k predmetu prejednávanej veci, ako i vo vzťahu k odvolaniu zdôraznil, že hmotno-právnym predpokladom každej odporovateľnosti je, že ide o negatívny ekonomický dopad právneho úkonu dlžníka na uspokojenie pohľadávok veriteľov, resp. ide o ukrátenie uspokojenia pohľadávky veriteľa. Žalobca v konaní musí preukázať, že právnym úkonom dlžníka bola ukrátená

pohľadávka veriteľa, ktorý si ju v konkurznom konaní prihlásil. Pretože v konkurznom konaní ide vždy o pluralitu veriteľov, je právne irelevantné, pohľadávka ktorého a koľkých veriteľov bola ukrátená. Veriteľ musí mať pohľadávku proti dlžníkovi v čase vykonania právneho úkonu dlžníka, resp. v momente, keď právny úkon nadobudne účinnosť. Všeobecne je možné odporovať iba tomu právnomu úkonu, ktorý ukrátil niektorého z veriteľov. Ide o základný predpoklad odporovateľnosti. Právny úkon, ktorý nespĺňa uvedený predpoklad, nie je možné napadnúť odporovateľnosťou, resp. nie je možné byť úspešný v súvislosti s takto podanou žalobou vo vyvolanom súdnom spore. Predpokladom úspešného odporovania právnomu úkonu dlžníka je to, že žalobca musí tak tvrdiť, ako aj dokázať všetky hmotno-právne predpoklady pre odporovateľnosť takéhoto právneho úkonu. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednávacia zásada. Sporová strana má povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením sa premietnu do nepriaznivého rozhodnutia, ktoré nepriaznivé rozhodnutie nesie tá sporová strana, ktorá si tieto povinnosti, a to povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je pritom vzájomná väzba. Pokiaľ sporová strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť sporovej strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, či už z dôvodu nečinnosti sporovej strany, ktorá si nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/6/2010 zo dňa 22. septembra 2010). Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer medzi stranami konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

2.2 Odvolací súd dodal, že je nepochybné, že účelom inštitútu odporovateľnosti je zabezpečiť ochranu veriteľov pred právnymi úkonmi ich dlžníka, ktoré vedú k zmenšeniu jeho majetku, a tým k zmareniu alebo obmedzeniu možností, aby sa veriteľ z tohto majetku dlžníka uspokojil. Podmienky, za ktorých môže správca právnomu úkonu dlžníka odporovať, sú vyjadrené vo všeobecnosti v § 57 a nasl. ZKR. Dôkazné bremeno má v tomto smere výlučne správca. Konkrétny právny úkon dlžníka - úpadcu spôsobí ukrátenie uspokojenia prihlásených pohľadávok veriteľa v zásade vtedy, keď sa právnym úkonom dlžníka - úpadcu zmenší jeho majetok v takej miere, že prihlásené pohľadávky veriteľov v rámci konkurzného konania nebudú môcť byť uspokojené buď vôbec alebo len čiastočne. Predpokladom odporovateľnosti je objektívny ekonomický dôsledok vykonaných právnych úkonov. To, či právnymi úkonmi došlo k ukráteniu veriteľa, resp. veriteľov, je vždy vecou zisťovania, dokazovania v každom konaní. Aj keď právnym úkonom dôjde len k zmenšeniu majetku dlžníka - úpadcu, nie je možné domáhať sa úspešne odporovateľnosti, ak majetok dlžníka, ktorý mu zostal, postačuje na uspokojenie prihlásenej pohľadávky veriteľa.

2.3 Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd dodal, že po dôkladnom oboznámení s argumentáciou žalobcu v žalobe, ako i v odvolaní nemohol konštatovať priestor na odklon od záverov súdu prvej inštancie. Žalobca v odvolaní namietal, že v čase uzatvorenia odporovateľných právnych úkonov existovala pohľadávka veriteľa Sberbank Slovensko, a.s., so sídlom Výsoká 9, 810 00 Bratislava, IČO: 17 321 123, s istinou vo výške 138.502,96 Eur, splatná dňa 20.10.2013 a tiež pohľadávka rovnakého veriteľa s istinou vo výške 110.800,25 Eur, rovnako splatná dňa 20.10.2013, pričom ide o pohľadávky ktoré neboli uspokojené, boli prihlásené do konkurzu na majetok úpadcu a riadne zapísané do zoznamu pohľadávok. Predmetné pohľadávky neboli popreté správcom ani žiadnym z veriteľov a v dôsledku týchto skutočností sa považujú za zistené. Dôkazom tvrdených skutočností má byť pritom podľa žalobcu prihláška pohľadávky spor. č. 1 zo dňa 27.05.2014 zo dňa 09.12.2014 s prílohami a prihláška

pohľadávky spor. č. 2 zo dňa 27.05.2014 zo dňa 09.12.2014 s prílohami, ktoré boli žalobcom predložené už spolu so žalobou a na túto nadväzujúcim vyjadrením zo dňa 19.03.2018 v súvislosti s namietaným ukrátením. Z odvolania tiež vyplýva tvrdenie žalobcu v súvislosti s ukrátením, ktoré sa podľa neho viaže na konkrétny listinný dôkaz, a to súvahy zostavenú ku dňu 31.12.2013. Odvolací súd uviedol, že túto argumentáciu bol vzhľadom na viazanosť odvolacími dôvodmi povinný rešpektovať, pričom zdôraznil, že odporované právne úkony, tak ako boli vyhodnocované okresným súdom, sú k dátumu 30.11.2013. Z napadnutého rozsudku okresného súdu pritom vyplývajú práve vo vzťahu k tejto argumentácii konkrétne závery, na ktoré odvolací súd poukázal (skutočnosti uvedené v ods. 1.7 odôvodnenia tohto uznesenia - pozn. dovolacieho súdu). Za tohto stavu odvolací súd dospel k záveru, že odvolacia námietka žalobcu, že boli preukázané predpoklady odporovateľnosti napadnutých právnych úkonov odporovacou žalobou, nemohla byť vyhodnotená ako relevantná. Okresný súd podľa odvolacieho súdu správne postupoval, ak konštatoval nepreukázanie základnej podmienky odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 57 ods. 4 ZKR, a to že ide o ukracujúce právne úkony, keďže v danej veci nepreukázal kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka - úpadcu.

2.4 K tvrdeniu žalobcu, že v čase zvýhodňujúcich právnych úkonov boli pohľadávky úpadcu už viac ako 30 dní po lehote splatnosti, v súvislosti s čím poukázal na pohľadávky veriteľa Sto s.r.o., so sídlom Čestlice 271, 251 70 Dobřejovice, Česká republika, IČO: 36 785 512, prihlásené súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok zo dňa 05.06.2014 s istinou v celkovej výške 11.393,54 Eur, ako pohľadávky pod por. č. 1 a 2, splatné dňa 05.08.2013 a 07.10.2013, pohľadávku veriteľa SOFTIP, a.s., so sídlom Business Center Aruba Galvaniho 7/D, 821 04 Bratislava, IČO: 30 807 484 s istinou vo výške 274,27 Eur, uplatnenú súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok zo dňa 04.06.2014, splatnú dňa 05.11.2013, pohľadávka veriteľa Saint-Gobain Building Distribution CZ, spol. s.r.o., so sídlom Pod Můstkem 884, 252 19 Rudná, Česká republika, IČO: 4791545, s istinou vo výške 3.067,72 Eur (78.009 CZK), uplatnenú prihláškou pohľadávky spor. č. 3 zo dňa 06.06.2014, splatnú dňa 13.10.2013, odvolací súd poukázal taktiež na závery súdu prvej inštancie.

2.5 Žalobca ďalej v odvolaní argumentoval, že na úhradu týchto pohľadávok, ktoré boli v čase vykonania zvýhodňujúceho právneho úkonu už viac ako 30 dní po lehote splatnosti, nepostačoval finančný majetok úpadcu, o čom svedčí spolu so žalobou predložená súvaha zostavená ku dňu 31.12.2013, podľa ktorej úpadca účtoval o finančnom majetku sumou - 2674,- Eur, pričom poukázal aj na zoznam majetku zo dňa 30.1.2014. Zdôraznil tiež, že v zozname majetku úpadca uviedol nehnuteľnosť v hodnote 90,42 Eur, hnutelne veci v hodnote 830,- Eur, pohľadávky voči tuzemským subjektom v celkovej výške 295.826,11 Eur, a pohľadávky voči zahraničným subjektom v celkovej výške 8.612.647,38 CZK. Správca po ustanovení do funkcie zistil, že všetky pohľadávky voči tuzemským subjektom majú povahu ťažko vymožiteľných pohľadávok. Majetok, ktorý zostal po realizovaní úkonov neformálnej likvidácie (pozn. súčasťou súboru úkonov neformálnej likvidácie bola aj Kúpna zmluva a Dohoda o započítaní), je tvorený nehnuteľnosťami v súpisovej hodnote 1.490,- Eur, nespotrebovaným preddavkom na úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu v hodnote 1.684,30 Eur a spornými pohľadávkami v celkovej účtovnej hodnote 543.007 Eur (podľa poslednej účtovnej závierky za obdobie od 1/2014 až 4/2014). Tiež zdôraznil, že v konkurze si konkurzní veritelia doposiaľ uplatnili prihláškami pohľadávky vo výške 923.247,50 Eur a z toho zistené boli pohľadávky v celkovej výške 551.539,- Eur. Zároveň uviedol a zdôraznil v odvolaní, že zo skutočností uvedených vyplýva, že suma zistených pohľadávok je vyššia ako účtovná hodnota majetku, ktorý podľa súvahy k 28.04.2014 zostal úpadcovi po vykonaní odporovateľných úkonov.

2.6 Vo vzťahu k uvedenej odvolacej argumentácii poukázal odvolací súd na závery okresného súdu, že otázku ukrátenia podľa § 57 ods. 4 ZKR nemožno posudzovať výlučne vo väzbe na rozsah uspokojených pohľadávok veriteľov v konkurze z majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu, ale je potrebné ju posudzovať vo väzbe na konkrétne majetkové pomery úpadcu v čase uskutočnenia resp. účinnosti odporovaných právnych úkonov. Odvolací súd v súlade s okresným súdom zdôraznil, že žalobca bol povinný preukázať, že majetok dlžníka - úpadcu po účinnosti odporovaných právnych úkonov už nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov, resp., že sa znížila miera uspokojenia pohľadávok veriteľov dlžníka, k čomu zo strany žalobcu v rámci jeho dôkaznej povinnosti nedošlo.

Okresný súd preto podľa odvolacieho súdu opätovne postupoval správne, ak konštatoval nepreukázanie základnej podmienky odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 57 ods. 4 ZKR, a to, že ide o ukracujúce právne úkony, keďže v danej veci nepreukázal žalobca kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka úpadcu. Správca mal uviesť a preukázať hodnotu majetku úpadcu - dlžníka pred účinnosťou sporných právnych úkonov a pohľadávky veriteľov, ktorí by sa mohli z tohto majetku dlžníka uspokojiť a že majetok dlžníka po účinnosti odporovaných právnych úkonov už nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov v dôsledku účinnosti odporovaných právnych úkonov, resp. že sa znížila miera uspokojenia pohľadávok veriteľov dlžníka. Opakovane odvolací súd dodal, že k zníženiu uspokojenia pohľadávok veriteľov dlžníka dochádza aj vtedy, ak dlžník nemal ani pred vykonaním odporovaného právneho úkonu dostatok majetku na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov, avšak po účinnosti tohto právneho úkonu sa miera uspokojenia pohľadávok veriteľov ešte viac znížila. Na druhej strane platí, že aj keď dôjde odporovaným právnym úkonom k zníženiu hodnoty majetku dlžníka, avšak zostávajúci majetok dlžníka stačí na uspokojenie pohľadávok veriteľov dlžníka, ktorí majú pohľadávky v čase účinnosti právneho úkonu, nemôže byť odporovacia žaloba úspešná. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti potom ani argumentácia žalobcu, že k ukráteniu dochádza už vtedy, ak veriteľ mal pohľadávku v čase vykonania právneho úkonu voči dlžníkovi, bez ďalšieho, v okolnostiach konkrétne prejednávanej veci, nemohla byť odvolacím súdom vyhodnotená ako taká, ktorá by mala vplyv na vecnú správnosť záverov súdu prvého stupňa.

2.7 Odvolací súd konštatoval, že záver o ukrátení veriteľov dlžníka úpadcu nebolo možné bez ďalšieho prijať len z obsahu žalobcom predložených označených listinných dôkazov, keďže tieto neposkytovali porovnanie stavu majetku pred uskutočnením napadnutých právnych úkonov a po ich účinnosti a neumožňovali tak vyhodnotiť kvalifikovaný právny dopad právnych úkonov dlžníka v jeho majetkovej sfére.

2.8 Napadnutý rozsudok okresného súdu v rovine odôvodnenia odvolací súd označil za koherentný so zákonnou úpravou, pretože je z neho zrejmé, že okresný súd poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky sporu, a preto na strane odvolacieho súdu, vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania, nebol priestor na iný záver. Na tomto mieste odvolací súd poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 345/2012-30 zo dňa 26.11.2012, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, sp. zn. 3Cdo 204/2009. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v rovine dokazovania a zisteného skutkového stavu odvolací súd vyhodnotil ako vecne správne aj s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 350/08. Odvolací súd dospel k záveru, že nezistil taký postup okresného súdu, ktorý by znamenal vybočenie z kritérií hodnotenia dôkazov, pretože jeho rozhodnutie sa opieralo o tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádzalo zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci.

2.9 Odvolací súd vzhľadom k aplikácii § 387 ods. 2 C. s. p., keď sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku zdôraznil, že vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalobcu nebolo potrebné ani žiaduce opätovne zopakovať skutkové zistenia a právne závery, ktoré vyplývajú z napadnutého rozsudku okresného súdu, ale bolo postačujúce na ne len odkázať (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/09, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 170/2005).

2.10 O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p..

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) z dôvodov podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. a navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca namietal záver konajúcich súdov, že si nesplnil povinnosť tvrdenia a na to nadväzujúcu dôkaznú povinnosť vo vzťahu k naplneniu všeobecnej podmienky odporovateľnosti právnych úkonov, a to ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého veriteľa dlžníka podľa § 57 ods. 4 ZKR a vo

vzťahu k preukázaniu objektívneho ekonomického dôsledku vykonaných právnych úkonov, t. j. že v dôsledku uzatvorenia sporných právnych úkonov došlo k takému zmenšeniu majetku úpadcu, že pohľadávky, ktoré existovali v čase ich účinnosti, nemohli byť z majetku úpadcu v uvedenom čase uspokojené.

3.1 K nesprávnemu procesnému postupu súdu znemožňujúcemu žalobcovi ako strane sporu uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, ž došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, žalobca namietal, že závery konajúcich súdov o neunesení dôkazného bremena sú v rozpore s výsledkami dokazovania, pretože zastával názor, že preukázal všetky základné podmienky odporovateľnosti, teda je nesporné, že v konaní bola splnená povinnosť tvrdenia aj dôkazná povinnosť ohľadom označenia konkrétnych konkurzných veriteľov, ktorých pohľadávky existovali k momentu účinnosti odporovateľných právnych úkonov, resp. ktoré boli v dôsledku týchto právnych úkonov ukrátené. Dovolateľ zdôraznil, že predloženými listinnými dôkazmi preukázal, že v čase vykonania odporovateľných právnych úkonov mal úpadca viacerých veriteľov so splatnými pohľadávkami (ktoré neboli uspokojené a boli prihlásené do konkurzu a okrem toho i ďalšie záväzky, ktoré boli v čase vykonania odporovaných právnych úkonov už viac ako 30 dní po lehote splatnosti), pričom už v danej dobe hodnota jeho záväzkov prevyšovala hodnotu jeho majetku. Dovolateľ poukázal na to, že úpadca a žalovaný uzatvorili odporované právne úkony v čase, keď existovala najmenej jedna pohľadávka veriteľa, ktorá nebola uspokojená a veriteľ si ju prihlásil do konkurzu, pričom takmer všetci veritelia mali ku dňu 30.11.2013, t. j. ku dňu vykonania sporných právnych úkonov, splatné pohľadávky voči úpadcovi a ktorýkoľvek z týchto veriteľov prihlásených pohľadávok bol napádanými úkonmi ukrátený.

3.2 K záveru, že žalobca nepreukázal, že majetok úpadcu po účinnosti odporovaných právnych úkonov nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov, dovolateľ uviedol, že jednoznačne preukázal, že úpadcovi zostal len ťažko speňažiteľný majetok, ktorý na daný účel nepostačoval. Zdôraznil, že v danom prípade za daných skutkových okolností možno hovoriť o tzv. neformálnej likvidácii, čo je súbor úkonov úpadcu a subjektov, ktoré s ním spolupracovali a ktorých výsledkom bolo prevedenie celého hnutelného majetku na spolupracujúce subjekty, ktoré uhrádzali kúpne ceny výlučne prostredníctvom započítania, čím došlo k ich zvýhodneniu oproti iným subjektom. Tieto úkony boli pritom vykonané v bezprostrednej súvislosti s konkurzom a došlo nimi k prevedeniu celého hnutelného majetku, ktorý by v prípade ich neuskutočnenia mohol postačovať na aspoň čiastočné uspokojenie veriteľov existujúcich splatných pohľadávok. Z uvedeného teda podľa dovolateľa vyplýva, že pokiaľ by súbor úkonov (ktorým žalobca odporuje) nebol vykonaný, do konkurznej podstaty by nepochybne patril aj iný ako ťažko speňažiteľný nehmotný majetok. Dovolateľ poukázal aj na to, že predloženými dôkazmi preukázal, že úpadca bol v úpadku už v čase pred vykonaním odporovaných právnych úkonov a ich vykonaním ho ešte viac prehĺbil.

3.3 K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od posúdenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, dovolateľ za nesprávne právne posúdenú označil otázku „či je v predmetnom prípade potrebné exaktným spôsobom a prostredníctvom priameho dôkazu potrebné preukazovať stav majetku úpadcu deň pred uskutočnením odporovateľných právnych úkonov a deň po ich uskutočnení, ak bol práve za uvedeného skutkového stavu napádanými právnymi úkonmi prevedený celý hnutelný majetok a de facto bola ukončená podnikateľská činnosť v hlavnom predmete podnikania, pričom v dôsledku napádaných právnych úkonov bol do následne zostaveného súpisu zaradený už len majetok, ktorý je zjavne nepostačujúci na čo i len čiastočné uspokojenie v konkurze riadne prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu".

3.4 Ako návrh riešenia nastolenej právnej otázky dovolateľ uviedol, že pokiaľ sa preukáže existencia úpadku v čase blízkom vykonaniu odporovateľného úkonu, nie je potrebné osobitne preukazovať ekonomický dopad takéhoto úkonu (ukrátenie veriteľov vo všeobecnosti), nakoľko odporovateľný úkon je už ex definitione úkonom, ktorý môže majetkovú situáciu úpadcu len zhoršiť a úpadok prehĺbiť.

3.5 Dovolateľ zdôraznil, že v prípade aplikácie neprimerane formalistického prístupu súdov k hodnoteniu

podmienok odporovateľnosti, by sa tento inštitút stal v praxi takmer nepoužiteľným, pretože žiadna účtovná jednotka nie je povinná robiť denné účtovné závierky a ani ich nie je povinná archivovať. Pre detailné preukázanie stavu majetku by pritom bolo potrebné mať k dispozícii buď denné účtovné závierky alebo zachované účtovníctvo v elektronickej podobe, ktoré by umožňovalo spätne rekonštruovať majetkovú situáciu k rozhodným dňom. Za nutné považoval dovolateľ uviesť, že práve v posudzovanej veci od vyhlásenia konkurzu nedisponuje takmer žiadnymi peňažnými prostriedkami. V danom prípade sa pri riešení právnej otázky posudzovania základných predpokladov odporovateľnosti, konkrétne otázky posudzovania splnenia podmienky ukrátenia konkurzných veriteľov ako neprijateľný javí podľa dovolateľa záver, že úpadca, ktorý odovzdá správcovi účtovníctvo neúplné alebo v podobe neumožňujúcej jeho bezprostrednú spätnú analýzu, by mal byť na tom ohľadom odporovateľnosti úkonov lepšie ako úpadca, ktorý odovzdá úplné účtovné záznamy, ktoré je možné navyše spätne analyzovať. Okrem uvedeného dovolateľ považoval za potrebné poznamenať, že predpokladom úspešnej vecne správnej spätnej analýzy majetku úpadcu je aj to, že jednotlivé účtovné záznamy sú vecne správne a verne zobrazujú skutočnú hodnotu jednotlivých zložiek majetku. Preto pokiaľ úpadca účtuje o sporných pohľadávkach, ktoré dlžníci odmietajú plniť a dokonca ich od dlžníkov nevymáha, nie je ich možné pre účely posúdenia podmienok odporovateľnosti brať vôbec do úvahy.

4. K dovolaniu žalobcu zaujal žalovaný písomné stanovisko s návrhom, aby dovolací súd dovolanie zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalovaný nepovažoval názor vo veci konajúcich súdov za rozporný s predloženými dôkazmi, pretože žalobca na preukázanie ukrátenia veriteľov skutočne nepredložil žiadne relevantné dôkazy, t. j. neozrejmil stav majetku úpadcu v čase uskutočnenia, resp. účinnosti odporovaných právnych úkonov a následne po ich uskutočnení z hľadiska ich dopadu na majetkové pomery úpadcu v čase ich uskutočnenia a možnosť uspokojenia pohľadávok veriteľov úpadcu, ktoré existovali v čase uskutočnenia týchto právnych úkonov a ktoré zároveň boli prihlásené v konkurze na majetok úpadcu, hoci tak spraviť mohol a v podanom dovolaní to uvádza ako neriešenú právnu otázku v praxi dovolacieho súdu. Žalovaný uviedol, že žalobca má v tomto prípade plnú zodpovednosť za preukázanie stavu majetku úpadcu v rozhodnom období. Žalovaný sa teda v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu a dovolanie žalobcu považoval za nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Dovolanie podľa C. s. p. nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

K namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

8. V posudzovanom prípade dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodňuje poukazom na ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

10. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej a zároveň o rozhodnutie, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

11. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a judikatúry Ústavného súdu SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci a ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

12. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

13. Z obsahu dovolania je zrejmé, že vada podľa § 420 písm. f/ C. s. p. bola podľa dovolateľa spôsobená nesprávnym záverom konajúcich súdov o nesplnení povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti, resp. neunesenia dôkazného bremena na strane žalobcu, a to vo vzťahu k preukázaniu všeobecných podmienok odporovateľnosti právnych úkonov, t. j. vo vzťahu k naplneniu všeobecnej podmienky odporovateľnosti právnych úkonov, a to ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého veriteľa dlžníka podľa § 57 ods. 4 ZKR a vo vzťahu k preukázaniu objektívneho ekonomického dôsledku vykonaných právnych úkonov, t. j. že v dôsledku uzatvorenia sporných právnych úkonov došlo k

takému zmenšeniu majetku úpadcu, že pohľadávky, ktoré existovali v čase ich účinnosti, nemohli byť z majetku úpadcu v uvedenom čase uspokojené.

14. Na základe dovolateľom nastolených argumentov možno konštatovať, že namieta okolnosti týkajúce sa zisťovania skutkového stavu (neúplne zistený skutkový stav), dokazovania a vyhodnotenia predložených dôkazov k otázke splnenia podmienok odporovateľnosti právnych úkonov. Dovolateľ svojimi tvrdeniami vyvracia odvolacím súdom ako aj súdom prvej inštancie prijatý záver zistený vykonaným dokazovaním, keď sa nestotožňuje s konštatovaním, že nepreukázal splnenie základnej podmienky odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 57 ods. 4 ZKR, a to, že v okolnostiach prejednávanej veci išlo o ukracujúce právne úkony, keďže v danej veci nepreukázal kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka - úpadcu s odôvodnením, že mal uviesť a preukázať hodnotu majetku úpadcu - dlžníka pred účinnosťou sporných právnych úkonov a pohľadávky veriteľov, ktorí by sa mohli z tohto majetku dlžníka uspokojiť a že majetok dlžníka po účinnosti odporovaných právnych úkonov už nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov práve v dôsledku účinnosti odporovaných právnych úkonov, resp. že sa znížila miera uspokojenia pohľadávok veriteľov dlžníka. Záver konajúcich súdov teda spočíval na zistení, že žalobca nepreukázal, že išlo o ukracujúce právne úkony a nepreukázal hodnotu majetku úpadcu pred a po uskutočnení odporovaných právnych úkonov. Dovolateľ, naopak, zastával názor, že prednesenými tvrdeniami a predloženými dôkazmi si splnil svoje procesné povinnosti, t. j. povinnosť tvrdenia, ako aj dôkaznú povinnosť, a teda uniesol dôkazné bremeno.

15. Dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Dovolací súd v súvislosti s otázkou dôkazného bremena, ktorého neunesenie bolo v prejednávanom prípade dôvodom rozhodnutia v neprospech dovolateľa pre úplnosť uvádza, že spochybňovanie záveru konajúceho súdu o nepreukázaní predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu je záverom výslovne vyplývajúcim z vykonaného dokazovania, v rámci ktorého bolo povinnosťou žalobcu preukázať tvrdenia, o ktoré opieral svoj nárok uplatnený žalobou. Dovolací súd nie je oprávnený posudzovať procesne náležitým spôsobom zistený a ustálený skutkový stav súdmi nižších inštancií a zaoberať sa skutkovými otázkami. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd dospel k uvedenému záveru na základe riadne vykonaného dokazovania, pričom základom bolo, že žalobca v konaní nepreukázal dôvodnosť svojej žaloby. Napriek tomu, že dovolateľ v súvislosti s otázkou dôkazného bremena na tomto mieste nenamieta nesprávne právne posúdenie veci, dovolací súd pre úplnosť a potvrdenie, že posudzovanie unesenia, resp. neunesenia dôkazného bremena spadá do štádia zisťovania skutkového stavu veci dodáva, že „otázka posudzovania dôkazného bremena je integrálnou súčasťou zisťovania skutkového stavu a hodnotenia dôkazov. Nejde teda o právne posudzovanie veci, ktorým treba spravidla rozumieť hmotnoprávne posúdenie (subsumpciu). Ani prípadné ustálenie odlišného skutkového stavu v odvolacom konaní v dôsledku odlišného posúdenia dôkazného bremena, by neznamenalo odlišné právne posúdenie veci (viď nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 400/09 zo 6. mája 2010).

16. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako bol zistený odvolacím súdom. Napriek tomu, že nie je oprávnený hodnotiť skutkové závery, považuje za potrebné dodať, že dovolateľ tak v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom neuviedol žiadne argumenty, ktoré by boli spôsobilé zmeniť, resp. spochybniť správnosť zistených a z predložených (naviac nedostačujúcich) dôkazov ustálených skutkových záverov. V dovolaní dovolateľ navyše namieta neprimerane formalistický prístup súdov k hodnoteniu podmienok odporovateľnosti právnych úkonov, pri aplikácii ktorého by, podľa jeho názoru, tento inštitút v podstate v praxi stratil svoje opodstatnenie. Takáto argumentácia však nemôže byť dôvodom pre odlišné posudzovanie splnenia dôkazných povinností len preto, aby postup súdov viedol k spokojnosti strany sporu s výsledkom konania. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že zo strany žalobcu nebola v konaní náležite splnená tak povinnosť tvrdenia a nedošlo ani k uneseniu dôkazného bremena vo vzťahu k naplneniu všeobecného predpokladu odporovateľnosti právneho úkonu, a to k ukráteniu uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka v zmysle § 57 ods. 4 ZKR, kedy žalobca poukazoval na prihlášky veriteľov, týmto však preukazoval úpadok dlžníka. V rámci

rozhodujúcich skutočností vo vzťahu k uplatnenému nároku, tvrdenia žalobcu nesmerovali ani k preukázaniu tej skutočnosti, že v dôsledku uzatvorenia kúpnej zmluvy a dohody o vzájomnom zápočte medzi úpadcom a žalovaným došlo k takému zmenšeniu majetku úpadcu, že pohľadávky iných veriteľov, ktoré existovali v čase účinnosti odporovaných právnych úkonov, a ktoré boli zároveň prihlásené v konkurze na majetok úpadcu, nemohli byť z majetku úpadcu v uvedenom čase uspokojené. Len zrejma nespokojnosť dovolateľa s týmito závermi, ktoré boli výsledkom riadne vykonaného dokazovania, neodôvodňuje prípustnosť jeho dovolania pre porušenie práva na spravodlivý proces.

17. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dovolací súd zároveň dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie obsahuje rozsiahle zdôvodnenie zamietnutia žalobného návrhu a následné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu rešpektuje úpravu zakotvenú v § 387 ods. 2 C. s. p., podľa ktorej odvolací súd v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu podané z dôvodu podľa § 420 písm. f/ odmietol v zmysle ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou dovolania.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

19. Dovolateľ následne odôvodnil svoj mimoriadny opravný prostriedok poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

20. Podľa ust. § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

21. Podľa ust. § 432 ods. 2 C. s. p., dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

22. Podľa ust. § 440 C. s. p., dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

23. Podľa ust. § 442 C. s. p., dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

24. Podľa ust. § 447 ods. 1 písm. f) C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

25. Dovolateľ v posudzovanom prípade vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad

rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

26. Pokiaľ má dovolací súd riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018). C. s. p. v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na hypotézach a domnienkach, akú asi otázku mal dovolateľ na mysli, ktorou sa dovolací súd doposiaľ vo svojej rozhodovacej praxi ešte nezaoberal.

27. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - predovšetkým o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. februára 2010). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť o otázku zásadného právneho významu, t. j. otázku, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR (sp. zn. 1Cdo/132/2009, 2Cdo/71/2010, 3Cdo/51/2006, 4Cdo/151/1998, 5Cdo/1/2010, 7Cdo/117/2011). Dovolací súd dodáva, že jeho úlohou nie je, aby svojim výkladom textu dovolania fakticky dopĺňal, či domýšľal niektoré jeho náležitosti. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

28. Podľa názoru dovolacieho súdu, dovolanie podané žalobcom nespĺňa vyššie uvedené kritériá prípustnosti dovolania podaného z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

29. Vadu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. dovolateľ vzhliadol v nesprávnom právnom posúdení otázky „či je v predmetnom prípade potrebné exaktným spôsobom a prostredníctvom priameho dôkazu potrebné preukazovať stav majetku úpadcu deň pred uskutočnením odporovateľných právnych úkonov a deň po ich uskutočnení, ak bol práve za uvedeného skutkového stavu napádanými právnymi úkonmi prevedený celý hnuťelný majetok a de facto bola ukončená podnikateľská činnosť v hlavnom predmete podnikania, pričom v dôsledku napádaných právnych úkonov bol do následne zostaveného súpisu zaradený už len majetok, ktorý je zjavne nepostačujúci na čo i len čiastočné uspokojenie v konkurze riadne prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu". Už zo samotného obsahu a formulácie uvedenej otázky je zjavné, že nemôže ísť o otázku právnu, t. j. nesprávne právne posúdenie veci v zmysle nesprávneho vyvodenia právnych záverov zo zisteného skutkového stavu. Z uvedenej otázky tak, ako je naformulovaná, nemožno dospieť k záveru, že ňou dovolateľ namieta, že konajúci súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho interpretoval, alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

30. Dovolací súd tak s poukazom na vyššie uvedené kritériá vzťahujúce sa na vymedzenie právnej

otázky tak, aby mohla byť predmetom posudzovania zo strany dovolacieho súdu konštatuje, že nastolená otázka nepredstavuje otázku právnú zameranú na interpretáciu alebo aplikáciu konkrétneho zákonného ustanovenia, ktorá je predpokladaná v ust. § 421 ods. 1 C. s. p. spôsobom zadaným judikatúrou najvyššieho súdu (napr. v uznesení sp. zn. 3Cdo/158/2017), ale jedná sa o skutkové otázky, ktoré dovolací súd nie je oprávnený riešiť. Napriek uvedenému záveru, ktorý postačuje na záver o odmietnutí dovolania, dovolací súd považuje za potrebné sa aspoň v stručnosti vyjadriť k dovolateľom nastolenej „právnej“ otázke. Z jej obsahu vyplýva, že dovolateľ ňou opätovne namieta, že za daných skutkových okolností nebol povinný predkladať ďalšie dôkazy preukazujúce stav majetku úpadcu pred a po uskutočnení odporovaných právnych úkonov, pričom stále zastával názor, že preukázal, že po prevode majetku úpadcu jeho ďalší majetok už nepostačoval na úplné uspokojenie prihlásených pohľadávok veriteľov existujúcich v čase vykonania sporných správnych úkonov. Dovolateľ, podľa názoru dovolacieho súdu, takto formulovanou otázkou opätovne len namietal už vyššie uvedený formalistický prístup súdov k posudzovaniu splnenia predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov a jeho nespokojnosť so zamietnutím žaloby z dôvodu neunesenia dôkazného bremena. Možno konštatovať, že uvedenou formuláciou sám priznal, že dôkazné bremeno v uvedenom smere neunesol, pretože to nepovažoval vzhľadom na stav majetku úpadcu v rozhodnom období za potrebné.

31. Nakoľko vymedzená otázka predstavuje otázku skutkovú, nemôže založiť prípustnosť dovolania v posudzovanej veci. Záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods.1 C. s. p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach (viď uznesenie NS SR sp. zn. 1Obdo/47/2017, sp. zn. 4Obdo/45/2017, sp. zn. 5Obdo/22/2017).

32. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu neumožňuje, aby bol na jeho základe uskutočnený meritórny dovolací prieskum, nakoľko dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p. Keďže vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je dovolanie žalobcu prípustné, dovolací súd ho v súlade s ustanovením § 447 písm. f/ C. s. p. odmietol.

33. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§451 ods.3 druhá veta C. s. p., § 453 ods.1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§262 ods. 2 C. s. p.).

34. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.